

الإشارات

کندوکاوی در برجسته‌ترین رخدادهای

بازارهای سرمایه عربی

سال اول | شماره ۲۵ | ۹ آبان ۱۴۰۲

اداره امور بین‌الملل

بسم الله الرحمن الرحيم

تدوین و انتشار اداره امور بین الملل سازمان بورس و اوراق بهادار
راهبری دکتر حسین محمدی، مشاور عالی و جانشین رئیس سازمان در حوزه فناوری اطلاعات و امور بین الملل
نظارت کریم کریمی، رئیس اداره امور بین الملل سازمان
همکاران این شماره کریم کریمی

مطالب این نشریه لزوماً انعکاس نظرات سازمان بورس و اوراق بهادار ایران نیست.
نشریه الاشارات از دریافت مقاله‌ها و اخبار مناسب استقبال می‌کند.
نشریه در دخل، تصرف و تلخیص مقاله‌ها آزاد است.
نقل مطالب با ذکر مأخذ مانعی ندارد.
نشانی نشریه: تهران، تقاطع خیابان مطهری و قائم مقام فراهانی، ساختمان بورس و اوراق بهادار، طبقه دوازدهم،
اداره امور بین الملل
تلفن: ۰۲۱ - ۸۴۰۸۳۷۰۷
نشانی اینترنتی: www.seo.ir
پست الکترونیک: intl@seo.ir

فهرست

● عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته

● مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته

- روادید گردشگری یکپارچه GCC در سال ۲۰۲۴ اجرا می‌شود
- رشد بازار صکوک و اوراق قرضه در عربستان
- رشد اقتصاد غیرنفتی عمان
- رونمایی امارات از برنامه جاه‌طلبانه «راهبرد خدمات صادراتی»

عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته

روند منفی شاخص بورس‌های عربی برای سومین هفته پیاپی و با شدت بیشتر ادامه یافت. به جز شاخص دو بورس مصر و فلسطین، شاخص بقیه بورس‌های عربی در این هفته قرمز رنگ بود. بورس لبنان با ۵/۷ درصد افت، بدترین عملکرد را داشت. بورس قطر هم ۵ درصد منفی شد. شاخص بورس‌های عمان، عربستان و کویت بیش از ۲، عراق ۲، و ابوظبی، دوبی، اردن و بحرین کمتر از یک درصد پایین آمدند. شاخص بورس مصر با ۷/۷ درصد رشد، بهترین عملکرد را داشت. شاخص بورس فلسطین هم ۳/۷ درصد بالا رفت.

تداوم ناآرامی‌ها کماکان مهم‌ترین عامل تأثیرگذار بر بازارهای منطقه است. از جمله عوامل خارجی اثرگذار بر بازارهای منطقه می‌توان به افزایش قیمت نفت خام و همچنین گزارش رشد اقتصادی بیش از حد انتظار چین در سه ماهه سوم سال جاری میلادی اشاره کرد. البته گزارش افزایش خرده‌فروشی در آمریکا و احتمال افزایش نرخ بهره از سوی فدرال رزرو آمریکا که بر اقتصاد تأثیر منفی می‌گذارد و خرید نفت را کاهش می‌دهد نیز یکی از دیگر از مؤلفه‌های مؤثر بر تحرک بازارهای منطقه و دنیا به شمار می‌رود.

ردیف	کشور	شاخص	26 October 2023	تغییر هفتگی (%)	تغییر از ابتدای سال End-2022
۱	اردن هاشمی	Amman SE General	2,414.19	-0.41	-3.49
۲	امارات متحده عربی	DFM General	3,785.55	-0.57	13.50
۳	امارات متحده عربی	FTSE ADX General	9,236.85	-0.75	-9.54
۴	بحرین	Bahrain All Share	1,941.12	-0.19	2.42
۵	عراق	ISX Main 60	818.52	-1.92	39.69
۶	عربستان سعودی	Tadawul All Share	10,408.94	-2.31	-0.66
۷	عمان	MSM 30	4,553.70	-2.73	-6.25
۸	فلسطین	Al-Quds	603.13	3.72	-5.72
۹	قطر	QE General	9,319.30	-4.92	-12.75
۱۰	کویت	Main Market 50	5,375.69	-2.06	-6.00
۱۱	لبنان	BLOM Stock	1,652.66	-5.66	17.19
۱۲	مصر	EGX 30	23,262.27	7.61	59.35

مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته

● روادید گردشگری یکپارچه GCC در ۲۰۲۴ اجرا می‌شود

در آخرین نشست وزرای شورای همکاری خلیج فارس (GCC)، وزاری گردشگری این کشورها از معرفی «روادید گردشگری یکپارچه» مشابه با ویزای شنگن در سال ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵، بسته به آمادگی سیستم‌های داخلی کشورهای عضو، خبر دادند.

طبق این قانون، دارندگان این نوع روادید امکان سفر به ۶ کشور عضو را خواهند داشت و اقامت بیش از ۳۰ روز پس از ورود نیز پیش‌بینی شده است. فرآیند اجرایی شدن این قانون در نشست ماه آینده وزاری GCC مشخص خواهد شد.

ایده اولیه این قانون در سال ۲۰۱۵ مطرح شد و قرار بود در میانه سال ۲۰۱۶ اجرایی شود که به دلایل متعدد به تعویق افتاد. تا اینکه در سال ۲۰۲۲ و هنگام میزبانی جام جهانی فوتبال، قطر با استفاده از پلتفرم هوشمند الکترونیکی به نام «حیا» این سیستم را راه‌اندازی کرد.

این ابتکار در چارچوب راهبرد ۲۰۳۰ GCC با هدف افزایش سهم بخش گردشگری در تولید ناخالص داخلی از طریق افزایش پروازهای بین شهری و تعداد مهمانان هتل در بین این کشورها و تبدیل آن به مقصد گردشگری پیشرو در جهان و منطقه است.

این موضوع از اهمیت اقتصادی و توسعه‌ای بالایی برخوردار است. این برنامه بر جذب گردشگران و نگه داشتن آنها در کشورهای عضو این شورا برای مدت طولانی‌تر تمرکز کرده و یکپارچگی اقتصادی را افزایش می‌دهد. همچنین باعث افزایش درآمد گردشگری در GCC و افزایش سرمایه‌گذاری در این بخش می‌شود. پیش‌بینی می‌شود که صرف هزینه توسط گردشگران تا پایان سال جاری با رشد ۱۲/۸ درصدی، به ۹۶/۹ میلیارد دلار و این رقم تا پایان دهه جاری به حدود ۱۸۸ میلیارد دلار برسد.

آمارهای رسمی حاکی از آن است که تعداد بازدیدکنندگان از کشورهای حاشیه خلیج فارس در سال گذشته به ۳۹/۸ میلیون نفر رسید که نرخ رشد ۱۳۶/۶ درصدی را نسبت به سال ۲۰۲۱ نشان می‌دهد؛ هدف آن رسیدن به ۱۲۸/۷ میلیون بازدیدکننده تا سال ۲۰۳۰ است.

● رشد بازار صکوک و اوراق قرضه در عربستان

ارزش صکوک و اوراق قرضه منتشره در عربستان از رشد ۵/۷ درصدی برخوردار شده است. صکوک منتشره تا پایان سه ماهه سوم سال جاری برابر با ۵۳۴/۷۲ میلیارد ریال سعودی (حدود ۱۴۳ میلیارد دلار) و جمع صکوک و اوراق قرضه منتشره در این زمان برابر با ۷۵۲/۷۶ میلیارد ریال سعودی (۲۰۰ میلیارد دلار) بوده است. این ارقام برای مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۵۱۱/۲۵ و ۷۱۱/۹۴ میلیارد ریال بوده است.

ارزش صکوک و اوراق قرضه پذیرفته شده در این مدت با ۴/۵۹ درصد افزایش به ۵۳۴/۷۲ میلیارد ریال و ارزش صکوک و اوراق قرضه پذیرفته نشده نیز به ۸/۶۵ درصد رشد به ۲۱۸/۰۴ میلیارد ریال رسیده است.

● رشد اقتصاد غیر نفتی عمان

پیش‌بینی می‌شود اقتصاد غیرنفتی عمان در سال ۲۰۲۳ به دلیل سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر و همچنین بخش‌های کشاورزی و شیلات به میزان ۲/۵ درصد رشد کند. بر اساس گزارش اتاق فکر بین‌المللی ICAEW، پیش‌بینی می‌شود که رشد GDP عمان در سال جاری، پس از ثبت رشد فراتر از انتظار ۴/۳ درصدی سالانه در سال ۲۰۲۲ – که سریع‌ترین نرخ رشد از سال ۲۰۱۶ بود – به ۲/۵ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش یابد. این آژانس پیش‌بینی می‌کند که اقتصاد غیرنفتی عمان رشد ۲/۹ درصدی را تجربه خواهد کرد که نسبت به

رشد ۱/۶ درصدی سال گذشته، بهبود محسوسی نشان می‌دهد. انتظار می‌رود این رشد با سرمایه‌گذاری عمومی، به‌ویژه در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر، افزایش یابد.

● رونمایی امارات از برنامه جاه‌طلبانه «راهبرد خدمات صادراتی»

امارات متحده عربی در اقدامی راهبردی برای تبدیل شدن به یک قدرت اقتصادی، «استراتژی خدمات صادراتی» جاه‌طلبانه‌ای را اجرا می‌کند.

در گام بعدی، این کشور راهبرد جدید خود را بر صنعت خدمات متمرکز کرده است. هدف، افزایش رقابت‌پذیری بخش خدمات کشور و توسعه صادرات است.

صادرات بخش خدمات امارات، چهار برابر سریع‌تر از میانگین جهانی رشد کرده است. در واقع این بخش، هم اکنون نزدیک به ۲۰ درصد از تجارت خارجی امارات متحده عربی یا ۲۵۰ میلیارد دلار را تشکیل می‌دهد. در سال ۲۰۲۲ امارات با در دست داشتن ۲/۲ درصد حجم کل صادرات خدمات جهان، رتبه ۱۲ دنیا را در اختیار داشت.

کشور امارات ۹ صنعت کلیدی با پتانسیل قابل توجه برای صادرات خدمات را شناسایی کرده است که عبارتند از:

- سفر و گردشگری
- فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)
- خدمات حرفه‌ای
- خدمات مالی
- تحصیلات
- گردشگری پزشکی
- خدمات مالی اسلامی
- اقتصاد خلاق
- لجستیک